

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут журналістики

Кафедра кіно- і телемистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана/директора
з навчальної роботи
Віталій КОРИСЄВ

« 12 » вересня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Сучасне аудіо-візуальне виробництво: технологія (препродакшн)

для студентів

галузі знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма

02 культура і мистецтво
021 аудіовізуальне мистецтво та виробництво
перший, бакалавр;
Сценарна майстерність і режисура кіно та телебачення

вид дисципліни: обов'язкова.

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестр 1,2,3
Кількість кредитів ECTS 13(4/6/3)

Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю екзамен

Викладач: Мужук Леонід Петрович, народний артист
України, професор кафедри кіно,-телемистецтва.

Пролонговано: на 20__ /20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

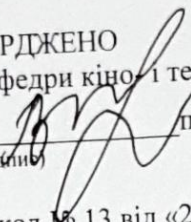
на 20__ /20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник(и): **Мужук Леонід Петрович**, народний артист України, професор кафедри
кіно-і телемистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО

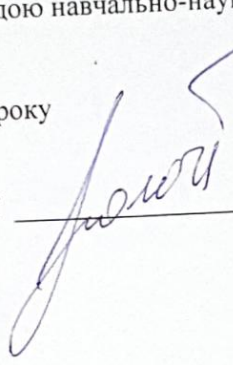
Зав. кафедри кіно-і телемистецтва

_____ проф. Віта ГОЯН
(підпис)

Протокол № 13 від «24» червня 2022 р.

Схвалено науково - методичною радою навчально-наукового інституту журналістики

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії _____ Анастасія ВОЛОБУСВА

Мета дисципліни - ознайомити студентів із технологічним комплексом попередньої розробки екранного проєкту, основами теорії драматургії і режисури, найважливішими закономірностями творення змісту і творення сюжету, основними прийомами розвитку й вирішення конфліктів; усвідомлення принципів драматизму в житті та видовищних мистецтвах, природи дії, природи драматичного процесу, специфіки драматургічної творчості і режисури як практичної психології.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

Немає.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна “Сучасне аудіо-візуальне виробництво: технологія (препродакшн)” ознайомлює студентів зі сучасними методами організації створення фільмів і телепрограм на їхньому початковому етапі і підготовчому (до виробничому) періоді; з творчими засадами кінематографа і телебачення як системи органічного взаємозв'язку драматургії і режисури; з природою конфлікту, видів дії у творі; зі способами творення характерів персонажів; з виражальними засобами екранних мистецтв.

4. Завдання (навчальної дисципліни)

Загальні компетентності:

1. Здатність до аналізу і синтезу.
2. Здатність до організації і планування.
3. Базові загальні знання.
4. Засвоєння основ базових знань з професії.
5. Усне і письмове спілкування рідною мовою.
6. Здатність прийняття рішень.
7. Навички взаємодії (робота в команді).
8. Міжособистісні навички та вміння.
9. Здатність породжувати нові ідеї (креативність).
10. Знання компонентів видовищних та мистецько-видовищних, творів, їх базових основ та специфіки системи виражальних засобів.
11. Спроможність розрізняти інформаційний, виразний та образний рівні змісту.

Фахові компетенції:

1. Знання основ драматургії як першооснови екранної образності.
2. Здатність до специфічного (покадрового, звуко-зображального) мислення.
3. Здатність до створення художнього образу засобами аудіовізуального мистецтва, використовуючи асоціативно-образне мислення та чуттєве сприйняття оточуючої дійсності.
4. Спроможність спостерігати, відбирати, розрізняти, типологічно доцільно компонувати, цілеспрямовано формувати і використовувати змістовні рівні аудіовізуального твору: інформаційний, виразний, образний.
5. Вміння пошуку та відбору фактів, подій, явищ, які становитимуть тематичну основу екранного продукту, використовуючи різні джерела та методики одержання інформації.
6. Здатність формувати задум майбутнього екранного твору, розвивати і збагачувати його разом з іншими учасниками творчого процесу.
7. Вміння здійснювати аналіз екранної продукції щодо її художніх та медійних особливостей, технологічних знахідок та труднощів на всіх стадіях виробництва, визначати специфіку твору.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та <u>пороговий критерій</u> оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати термінологію драматургії та режисури аудіовізуального виробництва; видові та жанрові ознаки екранних творів; специфіку компонентів аудіовізуального твору, природу та суть конфлікту; природу і види дії у творі; способи творення характерів персонажів їх базових основ та специфіку системи виражальних засобів;	Лекція Практичні заняття	7/3 Екзамен	10
1.2	мати уявлення про значення драматургії і режисури для розвитку екранних мистецтв, визначальну роль сценариста і режисера у виробництві аудіовізуального твору.	Практичні заняття	Екзамен	5
1.3.	розуміти нерозривний взаємозв'язок між драматургією твору і режисерським його втіленням з огляду на практичну реалізацію як авторського так і режисерського задумів.	Практичні заняття	Екзамен	5
2.1	Вміти визначати види та жанри екранного твору; формувати і використовувати змістовні рівні екранного твору: естетичний, інформаційний, виразний, образний;	Практичні заняття.	5/3 Підсумкова КР	15
2.2.	Вміти здійснювати аналіз екранної продукції з характеристикою усіх її функцій, а також мотивувати психологію вчинків дійових персонажів, визначати їх моральні та світоглядні позиції; самостійно виявляти художні особливості режисерського стилю за критично визначеними ознаками.	Самостійна робота	Екзамен	15
3.1	Презентувати результати аналізу у змістовній доповіді; оформлювати аналіз та висновки у критичних матеріалах – відгуках та рецензіях; Аргументувати власну позицію, точку зору, відстоювати своє художнє бачення у дискусії.	Самостійна робота Практичні заняття	10/7 Модуль на контрольна	30
4	Автономність у виконанні аналізу екранного твору, підготовки доповідей та критичних матеріалів. Аргументованість висновків і готовність їх відстоювати в системі власних світоглядних орієнтирів, відповідальність	Практичні заняття Самостійна робота		20
	разом			100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	2.1	2.2	3.1
Володіти екранними виражальними засобами при створенні (виробництві) аудіовізуальних творів.		+		
Генерувати нові ідеї для втілення їх в аудіовізуальному творі.		+		+
Знати, розуміти і використовувати у професійній діяльності концептуально-видові та стилістичні стандарти кіно і телебачення, вміти робити висновки з історичного процесу формування аудіовізуальної творчості	+		+	
Виявляти високий рівень екранної професійної культури	+			+

7. Схема формування оцінки.

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Впродовж кожного семестру 47 % годин відводиться на аудиторні заняття (практичні заняття, ситуативні вправи на лекціях, модульні роботи) і 53 % – на самостійну роботу – створення сценарію і підготовка на його основі проєкту фільму.

Закінчується вивчення предмету екзаменом у 3-му семестрі. Під час складання підсумкового контролю – екзамен (у письмовій формі) студент може отримати максимально 40 балів, мінімально – 24 бали.

Схема формування оцінки в 1 семестрі.

За підсумками семестру за всі види робіт (аудиторні, самостійні, модульна контрольна робота) студент може набрати мінімально 60 балів, максимально 100 балів. У 3, підсумковий семестр, з набраних балів переноситься 20% від набраної кількості балів, максимально 20 балів, мінімально 12 балів.

	ЗМ 1, 2	
	Мін. 60 – балів	Мах. 100 балів
Усна відповідь і участь у дискусіях на практичних	12x4=48	16x5=80
Модульна контрольна робота	12	20

Схема формування оцінки в 2 семестрі.

За підсумками семестру за всі види робіт (аудиторні, самостійні, модульна контрольна робота) студент може набрати мінімально 60 балів, максимально 100 балів. У наступний, 3 семестр, із набраних балів переноситься 20% від набраної кількості балів, максимально 20 балів, мінімально 12 балів.

	ЗМ 3, 4	
	Min. 60 – балів	Max. 100 балів
Усна відповідь і участь у дискусіях на практичних	12x4=48	16x5=80
Модульна контрольна робота	12	20

Схема формування оцінки в 3 семестрі.

Упродовж семестру за всі види робіт (аудиторні, самостійні) студент може набрати 12 балів мінімально, 20 балів максимально. У кінці семестру до них додаються бали за 3 (12 балів мінімально, 20 балів максимально) і 4 семестри (12 балів мінімально, 20 балів максимально). Таким чином, на екзамен студент виходить, маючи максимально 60 балів. Рекомендований мінімум на екзамен – 36 балів, критично-розрахунковий мінімум – 20 балів.

	ЗМ 5, 6	
	Min. 12 – балів	Max. 20– балів
Самостійна сценарна робота	12	20

7.1 Форми оцінювання студентів:

семестрове оцінювання

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу та виконання самостійних робіт.

1 семестр

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Підсумкова оцінка
Мінімум	20	40	60 (12 балів, 20 %, переходить у 5 семестр)
Максимум	40	60	100 (20 балів, 20 %, переходить у 5 семестр)

2 семестр

	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Підсумкова оцінка
Мінімум	20	40	60 (12 балів, 20 %, переходить у 5 семестр)
Максимум	40	60	100 (20 балів, 20 %, переходить у 5 семестр)

	Змістовий модуль 5, 6	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	12 (додаються 24 бали з 3, 4 семестрів)	24	60
Максимум	20 (додаються 40 балів з 3, 4 семестрів)	40	100

3 семестр

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен. Максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів, мінімально – 24 бали.

Екзамен відбувається у вигляді розгорнутої відповіді на 2 теоретичних запитання, а також поетапному створенню проєкту екранного твору із презентацією його на підсумковому оцінюванні.

Критеріями оцінювання відповіді студента на екзамені є ті ж критерії, що застосовуються під час оцінювання його роботи під час семінарських занять, а саме володіння теоретичним матеріалом, вмінням логічно та критично висловлювати свою думку, ілюструвати відповідь яскравими прикладами екранних робіт з висловленням власної оцінки, оперування термінологією з драматургії та режисури, а також виробництва аудіовізуального твору; використовувати в аналізі знання специфіки компонентів екранних творів ігрового та неігрового видів, їх базових основ та специфіку системи виражальних засобів.

У 1 семестрі, під час затвердження авторського задуму, обґрунтувати можливість реалізації його естетичної функції, а також охарактеризувати його суспільну спрямованість; у другому семестрі, захищаючи літературний сценарій екранного твору, описати потенційні художні особливості, чітко визначити вид та жанр технологічні характеристики майбутнього екранного твору. У 3 семестрі – на презентації робочого (чорнового) варіанту фільму зробити загальний аналіз його творчо-виробничого процесу, обумовивши специфіку реалізації свого задуму в досягненні поставленого результату.

- умови допуску до екзамену:

за виконання навчальної програми (оцінювання аудиторних завдань і самостійної роботи) студент може отримати впродовж трьох семестрів максимально 60 балів (20+20+20), рекомендований мінімум – 36 балів, критично-розрахунковий мінімум – 20 балів. Мінімальна кількість балів, які додаються до семестрових під час іспиту – 24 бали.

Студент, який набрав меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум – 20 балів до складання екзамену не допускається.

7.2. Організація оцінювання:

Дисципліна поділена на 6 змістових модулів, що включають в собі практичні заняття та самостійну сценарну роботу студентів, які підлягають рейтинговому контролю за рівнем засвоєння знань програмного матеріалу відповідної семестрової частини курсу та набутих студентом певних фахових навичок.

Змістовий модуль 1. Ідейна та літературна розробка мистецького проєкту екранного твору.

Тема 1. Етапи та періоди продюсерської системи кінотелевиробництва і значення предпродакшна в технології розробки мистецького проєкту екранного твору.

Тема 2. Написання сінюпсису. Технологія розробки драматичного конфлікту. Естетичні та світоглядні принципи формування авторського задуму.

Тема 3. Система художніх образів аудіовізуального твору як синтетична форма відображення дійсності.

Змістовий модуль 2. Практичне застосування драматургії і режисури.

Тема 4. Процес створення сценарію: композиція аудіовізуального твору та її елементи. Кадр. Сцена, епізод, акт. Історія як серія актів. Участь режисера і продюсера у схваленні літературної основи фільму.

Тема 5. Режисерське бачення фільму, тритмент. Режисерський сценарій.

Тема 6. Творчо-організаційна та юридична процедура кастингу і затвердження акторів на ролі. Співпраця продюсера з основним творчим складом авторів твору.

Тема 7. Складання та затвердження кошторису і календарного плану, створення постановочного плану (ескізів декорацій, ескізів костюмів, гриму, пошук локацій -інтер'єрних і натурних об'єктів.

Змістовий модуль 3. Технологія створення документального екранного твору

Тема 8. Робота сценариста з режисером документального фільму методом спостереження: накопичення та відбір життєвого матеріалу і пошук оригінальної форми розгортання дії.

Тема 9. Фільм-факт: авторський задум та способи режисерського вирішення документальної теми.

Змістовий модуль 4. Розробка неігрового екранного проєкту

Тема 10. Особливості драматургії та режисури документального кіно. Художня правда в документальному фільмі і роль режисури в її утвердженні сучасними методами

Тема 11. Літературний та режисерський сценарії неігрового фільму.

Тема 12. Особливості технології попередньої розробки документального проєкту.

Змістовий модуль 5. Розробка ігрових телевізійних проєктів.

Тема 13. Режисура ігрового кінематографу: жанрові особливості та естетичні принципи.

Тема 14. Специфіка драматургії і режисури телевізійних жанрів, підготовка телевізійного сценарію.

Тема 15. Розробка проєкту багатосерійних фільмів

Змістовий модуль 6. Взаємодія сценариста і режисера

Тема 16. Авторський і режисерський задуми як спільна позиція творчого успіху

Тема 17. Практична взаємодія драматурга (сценариста) і режисера в продюкшні.

Часткове звітування за самостійну роботу – частина 1 (пошук авторського задуму, визначення теми, ідеї, формування концепції сценарію, створення синопсису, формування режисерської концепції входить до модульної контрольної роботи № 1 у ЗМ2; створення сценарію, підготовка постановочного проєкту входить до модульної контрольної роботи № 2 у ЗМ4; створення режисерського сценарію, оформлення виробничої документації на проєкт, окреслення творчих та виробничих завдань усім учасникам зйомочної групи проєкту, презентація комплексного проєкту – самостійна робота, яка входить до ЗМ6.

Оцінювання успішності знань студентів здійснюється у двох формах: семестрове оцінювання (практичні заняття, самостійна робота, модульні роботи) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Успішне виконання завдання (практичні, самостійна робота (створення проєкту) – створення літературного і режисерського сценаріїв та зйомки, монтаж і презентація фільму, екзамен) – отримання за роботу не менше 60% від максимальної оцінки.

Загальна сума балів за кожен семестр – 100 балів. У 5 семестр з 3-го і 4-го семестрів переноситься мінімум 12, максимум 20 балів.

У 5 семестрі студент може набрати максимально 20 балів (мінімально 12 балів), до яких додаються 40 балів максимально (24 бали мінімально) з 3 і 4 семестрів. Підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів, мінімум 24 бали.

Самостійна робота – підготовка проекту ігрового фільму

Оцінювання проекту: максимальна кількість балів – 20 (мінімально 12), що складаються з таких компонентів: 1) оригінальність та актуальність авторського задуму, 2) художній рівень сценарію, 3) грамотне виконання усієї творчої та виробничої документації.

Усі семестрові роботи (практичні, самостійна робота) мають бути подані на кафедру або, за домовленістю з викладачем, надсилатися в Google Class у робочий час. На перевірку роботи викладачеві дається один робочий тиждень. Якщо студент з поважної причини пропустив семінар, то він має право його відпрацювати впродовж 14 календарних днів з моменту проведення семінару.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та семінарських занять

№ п/п	Назва лекції	лекції	семінари	самостійна робота
1 семестр.				
Змістовий модуль 1. Ідейна та літературна розробка мистецького проєкту екранного твору.				
1	Тема1. Етапи та періоди продюсерської системи кінотелевиробництва і значення предпродакшна в технології розробки мистецького проєкту екранного твору.	2	8	8
2	Тема 2. Написання синопсису. Технологія розробки драматичного конфлікту. Естетичні та світоглядні принципи формування авторського задуму.	2	4	8
3	Тема3. Система художніх образів аудіовізуального твору як синтетична форма відображення дійсності .		8	8
Змістовий модуль2. Практичне застосування драматургії і режисури.				
4	Тема 4. Процес створення сценарію: композиція аудіовізуального твору та її елементи. Кадр. Сцена, епізод, акт. Історія як серія актів. Участь режисера і продюсера у схваленні літературної основи фільму.		8	8
5	Тема 5. Режисерське бачення фільму, тритмент. Режисерський сценарій.		8	10
6	Тема 6. Творчо-організаційна та юридична процедура кастингу і затвердження акторів на ролі. Співпраця продюсера з основним творчим складом авторів твору .		8	8
7	Тема7. Складання та затвердження кошторису і календарного плану, створення постановочного плану (ескізів декорацій, ескізів костюмів, гриму, пошук локацій -інтерерних і натурних об'єктів.		8	10
У 1 семестрі		4	52	60
2 семестр.				
Змістовий модуль 3. Технологія створення документального екранного твору				
8	Тема 8. Робота сценариста з режисером документального фільму методом спостереження: накопичення та відбір життєвого матеріалу і пошук оригінальної форми розгортання дії.		18	18
9	Тема 9. Фільм-факт: авторський задум та способи режисерського вирішення документальної теми.		18	18

Змістовий модуль 4. Розробка неігрового екранного проєкту				
10	Тема10. Особливості драматургії та режисури документального кіно. Художня правда в документальному фільмі і роль режисури в її утвердженні сучасними методами		18	14
11	Тема 11. Літературний та режисерський сценарії неігрового фільму.		18	18
12	Тема12. Особливості технології попередньої розробки документального проєкту.		14	18
У другому семестрі			86	90
3 семестр.				
Змістовий модуль 5. Розробка ігрових телевізійних проєктів.				
13	Тема 13. Режисура ігрового кінематографу: жанрові особливості та естетичні принципи.		8	8
14	Тема 14. Специфіка драматургії і режисури телевізійних жанрів, підготовка телевізійного сценарію.		8	12
13	Тема 15. Розробка проєкту багатосерійних фільмів		10	8
Змістовий модуль 6. Взаємодія сценариста і режисера				
14	Тема 16. Авторський і режисерський задуми як спільна позиція творчого успіху		8	10
15	Тема 17. Практична взаємодія драматурга (сценариста) і режисера в продюсінгу.		8	8
У 3 семестрі			42	46
	ВСЬОГО	4	180	196

Загальний обсяг –390 (120 +180+90) год., в тому числі:

Лекцій –4 год. (4 /0/0;)

Семінари – 180 год.(52+86+42)

Консультації - 2 год. Самостійна робота – 196 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Десятник Г., Мужук Л. Основи організації кінотелевиробництва.-К.,2019.
2. Мужук Л. Художня правда в документальному фільмі. Екранознавство. Випуск 4. /Збірка наукових та навчально-методичних статей/. К., 2020.-С.73-84.
- 3.Л.Брюховецька Л. І. Поетична хвиля українського кіно. – К., 1989.
- 4.Ілленко Ю. Парадигма кіно. – К., 2003.
- 5.Ширман Р.Н. Режисура документального кіно і телевізійного фільму

//Роман Ширман. – К. : Вид-во КНУ, 2015. – 132 с.

- 6.Ткаченко А. Кіносценарій як межисистемне явище // Ткаченко А. Мистецтво Слова : Вступ до літературознавства. – К., 2003. – С.132-136.

Допоміжна:

1. Літературний словник-довідник / Під ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В. І. – К., 1997.
2. Пазолини П. П. Поэтическое кино // Строеение фильма. – М., 1988 – С. – 45-66.
3. Свербилова Т. Г. Драматургія // Історія української літератури ХХ століття : У 2 кн. – Кн. 1. – К., 1998. – С.368-391. .
4. Брюховецька Л. Приховані фільми: українське кіно 1990-х. / Лариса Брюховецька. — К., 2003. — 384 с.
5. Госейко Л. Історія українського кінематографа. 1896 — 1995 / Госейко Любомир. Пер. із франц. — Київ, КІНО-КОЛО, 2005. — 464 с.
6. Зубавіна І. Б. Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті: [монографія] / Академія мистецтв України; Інститут проблем сучасного мистецтва. — К. : Фенікс, 2007. — 296с.
7. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ “Академія”, 1997. – 752 с. (Nota bene).
8. Миславський В. Н. Кінословник: Терміни, визначення, жаргонізми. - Харків, 2007. - 328 с.
9. Шупик О. Б. Становлення українського радянського кінознавства. — К., 1977

10. Додаткові ресурси:

Провідні інформаційні ресурси в Інтернеті, що відстежують тенденції розвитку кіно, узагальнюють світовий досвід:

1. www.aivf.org - Асоціація незалежних кинувиробників, інформаційне джерело для незалежних виробників малобюджетних фільмів.
2. www.afionline.org.au – Американо-австралійський кіноінститут. Центр, що здійснює архівні дослідження, вивчає проблеми історії кіно, його естетики, кіноосвіти.
3. www.bfi.org.uk – Британський інститут кіно (архіви, публікації, сценарії).
4. www.cilect.org - CILECT (Міжнародна асоціація шкіл кіно й телебачення, що розробляє широкий спектр проектів. Розташована у Брюсселі.
5. www.facets.org – Сінематека, що пропонує фільми.
6. www.focalpress.com – Focal Press – сайт, що відстежує появу нових досліджень та книг з проблем сучасних мас-медіа.
7. www.documentary.org – сайт Міжнародної асоціації документального кіно.
8. www.loc.gov – Бібліотека Конгресу США
9. www.soc.org – міжнародний сайт товариства кінооператорів, що відстежує новітні тенденції розвитку операторського мистецтва.
11. www.ufva.org – сайт Асоціації університетів - організації, що об'єднує навчальні заклади у галузі кіно.
12. boxofficeguru.com – сайт статистичних даних по кінематографу (касових надходжень та ін..)
13. www.cineweb.com – CINEWEB – сайт з проблем кинувиробництва.
14. www.allmovie.org – база даних по кінематографу
15. www.us.imdb.com – база даних по фільмах та загалом по кінематографу.

Сайти, що висвітлюють сучасні проблеми сценарної майстерності:

1. www.cinestory.com - база даних для сценаристів
2. www.newcenturywriter.com – сайт письменницької премії «Нове століття».
3. www.screenplay.com, www.screenstyle.com, www.writersstore.com - сайти, що надають програмне забезпечення та поради для сценаристів
4. www.scscreenwriting.com - сайт, що відстежує сценарні новації та тенденції сценарного ремесла.

5. <http://www.cinemotionlab.com> – сайт, що дає поради сценаристам (і загалом кінематографістам).
6. <http://kinodramaturg.ru/> - сайт: майстер-класи кінодраматургів, сценарії, сценаристи, відео.

Підбірка фільмів, що визнані найкращими професійним середовищем

<https://topdocumentaryfilms.com/>

Популярні проекти BBC

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLB0B9AF5754158BA9>